

Circulaire

Brussel, 9 juli 2019

Kenmerk: NBB_2019_16

uw correspondent:
Nicolas Colpaert
tel. +32 2 221 35 02
Nicolas.Colpaert@nbb.be

Circulaire betreffende de richtsnoeren voor de toepassing van de doorkijkbenadering bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste met behulp van de standaardformule.

Toepassingsveld

Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht.

Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen die tot een groep naar Belgisch recht in de zin van artikel 339, 2° van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen behoren.

Ondernemingen naar Belgisch recht die tot een financieel conglomeraat naar Belgisch recht in de zin van artikel 340, 1° van de voornoemde wet van 13 maart 2016 behoren

Bijkantoren van verzekeringsondernemingen uit derde landen die in België verzekerings- [of herverzekerings]activiteiten verrichten.

Deze circulaire is van toepassing op verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand zoals gedefinieerd in artikel 15, 79° van de voornoemde wet van 13 maart 2016. Voor deze ondernemingen dient «De Bank» te worden vervangen door «de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen» zoals gedefinieerd in artikel 15, 84° van dezelfde wet.

Deze circulaire is niet van toepassing op de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 275, 276 of 294 van de voornoemde wet van 13 maart 2016.

Samenvatting/Doelstelling

Deze circulaire verschaft informatie over de richtsnoeren van de Bank voor de toepassing van de doorkijkbenadering bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste met behulp van de standaardformule.

Juridische basis

*De **Wet**: wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen.*

De Verordening 2015/35: gedelegeerde verordening (EU) 2015/35 van de commissie van 10 oktober 2014 tot aanvulling van richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II).

Structuur

- I. Doel
- II. Definities
- III. Bijkomende informatie
- IV. Inwerkingtreding
- V. Richtsnoeren voor de toepassing van de doorkijkbenadering

I. Doel

Deze circulaire heeft betrekking op de artikelen 154 t.e.m.160 van de Wet en op artikelen 84 en 208 t.e.m. 215 van de Verordening 2015/35.

Ze hebben als doel de samenhang en convergentie in de beroepspraktijken te vergroten bij de toepassing van de doorkijkbenadering binnen de standaardformule in het kader van de Wet.

Alleen gevallen die niet al worden aangeduid als risicolimiteringstechnieken komen voor de mogelijke toepassing van de doorkijkbenadering in aanmerking. Indien verzekerings- of herverzekerings-ondernemingen risicolimiteringstechnieken gebruiken, wordt aangenomen dat de onderliggende risico's zijn onderkend en reeds zijn onderzocht.

II. Definities

Indien de begrippen niet in deze circulaire zijn bepaald, hebben ze de betekenis zoals bepaald in de hiervoor genoemde wetbepalingen en verordeningen.

III. Bijkomende informatie

Deze circulaire kadert binnen de geharmoniseerde uitvoering van de principes van de Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van de werkzaamheden van het verzekerings- en herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II-richtlijn) zoals bepaald in de richtsnoeren van EIOPA. De ondernemingen kunnen deze richtsnoeren, **ter informatie**, raadplegen op volgende website: <https://eiopa.europa.eu/publications/eiopa-guidelines>.

IV. Inwerkingtreding

Deze circulaire is van toepassing vanaf 23 maart 2016.

V. Richtsnoeren voor de toepassing van de doorkijkbenadering

Richtsnoer 1 – Geldmarktfondsen

Ondernemingen moeten de doorkijkbenadering op geldmarktfondsen toepassen.

Richtsnoer 2 – Aantal iteraties

Ondernemingen moeten de doorkijkbenadering voldoende malen herhalen om in voorkomend geval (bv. wanneer een fonds is belegd in andere fondsen) alle materiële risico's te ondervangen.

Richtsnoer 3 – Beleggingen in onroerend goed

Ondernemingen moeten voor de volgende beleggingen de onder-module vastgoedrisico gebruiken:

- a) terreinen, gebouwen en rechten op onroerende zaken;
- b) belegging in onroerende zaken die voor eigen gebruik van de onderneming worden gehouden.

Voor aandelenbeleggingen in bedrijven die zich uitsluitend bezighouden met faciliteitenbeheer, vastgoedbeheer, ontwikkeling van vastgoedprojecten of soortgelijke activiteiten, moeten ondernemingen de onder-module aandelenrisico toepassen.

Wanneer ondernemingen in onroerend goed beleggen via een instelling voor collectieve belegging of middels andere als fondsen verpakte beleggingen, moeten zij de doorkijkbenadering toepassen.

Richtsnoer 4 – Gegroepeerde gegevens

Wat betreft de groeperingen bedoeld in artikel 84, lid 3, van de Verordening 2015/35, moeten ondernemingen ervoor zorgen dat, wanneer activa vallen onder de onder-modules spreadrisico en renterisico en naar looptijdklasse gegroepeerd zijn, de looptijden die in de klassen zijn ondergebracht aantoonbaar voorzichtig zijn.

Wanneer groeperingen van verschillende kredietkwaliteitscategorieën worden gebruikt moeten ondernemingen ervoor zorgen dat de kredietkwaliteitscategorieën die in de groepen zijn ondergebracht aantoonbaar voorzichtig zijn.

Richtsnoer 5 – Groeperingen van gegevens en concentratierisico

Wanneer in overeenstemming met artikel 84, lid 3, van de Verordening 2015/35 de singlenameblootstellingen van de onderliggende activa van collectieve fondsen worden gegroepeerd om de kapitaalvereiste van de marktrisicoconcentraties te berekenen, en niet kan worden aangetoond dat de groepen waarin het fonds is verdeeld geen enkele zelfde singlenameblootstelling bevatten, moeten ondernemingen aannemen dat alle activa waarvan de daadwerkelijke singlenameblootstelling niet is geïdentificeerd tot dezelfde singlenameblootstelling behoren.

Bovenstaande alinea is niet van toepassing wanneer er voor singlenameblootstellingen een blootstellingslimiet bestaat volgens dewelke het fonds wordt beheerd.

Ondernemingen moeten blootstellingen in het kader van de genoemde groepen voor alle collectieve fondsen waarin ze zijn belegd, samenvoegen en de blootstellingen aan elke groep in overeenstemming brengen met de bekende singlenameblootstellingen in hun activaportefeuille.

Richtsnoer 6 – Indirecte blootstelling aan rampenrisico

Bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste ten aanzien van indirecte blootstellingen aan rampenrisico's zoals beleggingen in obligaties waarvan de terugbetaling afhankelijk is van het zich niet voordoen van een bepaalde ramp, moeten ondernemingen rekening houden met alle mogelijke krediet- en rampenrisico's.

Rampenrisico's moeten in de desbetreffende onder-modules rampenrisico worden behandeld alsof de onderneming rechtstreeks aan het onderliggende rampenrisico is blootgesteld.

Richtsnoer 7 – Catastrophe bonds uitgegeven door de onderneming

Wanneer een onderneming zogenoemde "catastrophe bonds" (rampenobligaties) uitgeeft die niet voldoen aan de vereiste risicolimiteringstechnieken als vastgesteld in de artikelen 208 tot en met 215 van de Verordening 2015/35, mogen zij niet zodanig in de standaardformule worden behandeld dat het kapitaalvereiste ten aanzien van de rampenkenmerken van deze obligaties hierdoor vermindert.

Bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste dienen ondernemingen deze catastrophe bonds te behandelen alsof het terugbetalingsschema niet afhankelijk is van het zich niet voordoen van een ramp.

Richtsnoer 8 – Langlevenobligaties

Wanneer ondernemingen langlevensobligaties kopen die niet voldoen aan de vereiste risicolimiteringstechnieken als vastgesteld in de artikelen 208 tot en met 215 van de Verordening 2015/35, moeten ze het kapitaalvereiste voor het sterfte- en spreadrisico berekenen overeenkomstig de onderstaande alinea's.

Het kapitaalvereiste van de onder-module sterfterisico van de standaardformule moet gebaseerd zijn op een theoretische portefeuille van verzekeringsovereenkomsten met tijdelijke overlijdensdekking:

- a) het uitbetalen van een bepaald bedrag bij overlijden;
- b) op basis van een representatieve steekproef van de referentiepopulatie die aan de langlevensindex ten grondslag ligt;
- c) waarbij de looptijd van iedere verzekeringsovereenkomst met tijdelijke overlijdensdekking gelijk is aan de termijn van de couponbetaling.

De ondernemingen dienen de fictieve portefeuille zodanig op te stellen dat bij het aannemen van de beste schatting de totale betalingen van uitkeringen overeenkomen met de betaalbare coupon.

Het kapitaalvereiste van de onder-module spreadrisico moet berusten op een obligatie of lening met dezelfde marktwaarde, duur en kredietkwaliteitscategorie als het langleveninstrument.

Wanneer ondernemingen langlevenobligaties verkopen, dienen zij het kapitaalvereiste te berekenen op basis van de onder-module langlevenrisico, alsof de theoretische portefeuille bestaat uit verzekeringsovereenkomsten in geval van leven op grond waarvan de vereiste som bij leven op een vastgestelde leeftijd wordt uitbetaald en gezamenlijk kasstromen worden geproduceerd die gelijkwaardig zijn aan die van de obligatie.

Ondernemingen mogen de waarde van langlevenobligaties die niet voldoen aan de vereiste risicolimiteringstechnieken, als vastgesteld in de artikelen 208 tot en met 215 van de Verordening 2015/35, niet verhogen als de stresssituaties in de module levensverzekeringstechnisch risico worden toegepast.

Richtsnoer 9 – Beleggingsvehikels met schuldfinanciering

Bij het toepassen van de doorkijkbenadering is het belangrijk de volledige balansstructuur van het beleggingsvehikel in rekening te nemen. De aanwezigheid van schuldfinanciering kan ertoe leiden dat het risico en de kapitaalsvereisten significant toenemen, zoals wordt geïllustreerd in Bijlage 1 aan deze circulaire.

Een kopie van deze circulaire wordt aan de commissaris(sen), erkend(e) revisor(en) van uw instelling gericht.

Hoogachtend

Pierre WUNSCH
Gouverneur

Bijlage 1: Doorkijkbenadering beleggingsvehikel met schuldfinanciering – vereenvoudigd voorbeeld.

Brussel, 9 juli 2019

Bijlage 1 bij de circulaire NBB_2019_16

Bijlage 1: Doorkijkbenadering beleggingsvehikel met schuldfinanciering – vereenvoudigd voorbeeld

Voorbeeld

- een verzekeraar (“Insurance Company”, “IC”) investeert ter waarde van €10m. aan aandelen en €25m. aan schuldfinanciering (obligaties of leningen) in een beleggingsvehikel met schuldfinanciering (“Leveraged Fund”, “LF”). Hiermee bekomt IC respectievelijk 10 % van de aandelen en 10 % van de schulden van LF.
- LF investeert uitsluitend in vastgoed, ten belope van €350m.
- Schematische voorstelling (in €m.):

Insurance company			
Assets		Liabilities	
Equity in LF	10	Own funds	100
Debt in LF	25	Tech. provisions	900
Other assets	965		
Total	1000	Total	1000

$10\% \text{ of equity} = 10\% \times \text{€}100 = \text{€}10$
 and
 $10\% \text{ of debt} = 10\% \times \text{€}250 = \text{€}25$

LF (leveraged fund)			
Assets		Liabilities	
Property	350	Equity	100
		Debt	250
Total	350	Total	350

Berekening kapitaalvereisten

- Voor de schuldfinanciering (obligaties of leningen) van de verzekeraar in het beleggingsvehikel dient de ondermodule spreadrisico te worden toegepast op de waarde van de schuldfinanciering van de verzekeraar in het beleggingsvehikel. Indien de verzekeraar geen obligaties of leningen van het beleggingsvehikel zou aanhouden, moet de ondermodule spreadrisico niet worden toegepast. Gezien de schuldfinanciering een rentegevoelig actief is voor de verzekeraar, dient deze tevens te worden opgenomen in de berekening van de ondermodule renterisico.

- Voor de aandeleninvestering dient de doorkijkbenadering te worden toegepast. Concreet betekent dit:
 1. analyse van de balansstructuur van het beleggingsvehikel: identificeren van activa en passiva;
 2. toepassen van de relevante ondermodules (aandelenrisico, spreadrisico, vastgoedrisico, renterisico,...) op de balans van het beleggingsvehikel;
 3. berekening van de impact van het toepassen van de relevante ondermodules op de waarde van de aandelen van het beleggingsvehikel en bijgevolg de waarde van de aandeleninvestering van de verzekeraar;
 4. berekening van de impact van de verandering van de waarde van de aandeleninvestering op de waarde van het kernvermogen van de verzekeraar. Het verlies aan kernvermogen bepaalt de kapitaalsvereisten.

Abstractie makend van andere mogelijke relevante ondermodules (zoals renterisico), betekent het toepassen van de doorkijkbenadering voor de €10m. aandeleninvestering van IC in LF dat de ondermodule vastgoedrisico moet worden toegepast op de balans van LF.

Onder de vereenvoudigde assumpties dat:

- het toepassen van de daling met 25 % in de waarde van het vastgoed leidt tot een daling van 25% van de waarde van de vastgoedinvestering;
- er geen risicomitigerende technieken aanwezig zijn, hetgeen ertoe leidt dat het verlies van de waarde van de aandeleninvestering rechtstreeks wordt vertaald in verlies aan kernvermogen en bijgevolg kapitaalsvereisten;

leidt het toepassen van de ondermodule vastgoedrisico tot een kapitaalsvereiste van €8,75m. Uitgedrukt in relatieve termen resulteert dit in een risicoweging van $8,75/10=87,5\%$, hetgeen gelijk is aan 3,5 keer de relatieve risicoweging voor vastgoedrisico ($3,5*25\%=87,5\%$). Deze factor van 3,5 vindt men ook terug indien men de waarde van de vastgoedinvesteringen van het beleggingsvehikel deelt door de waarde van de aandelen van het vehikel ($350/100=3,5$).

